

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPITI

BIOLOGIJA

Ispitna knjižica 1

BIO IK-1 D-S014

BIO.14.HR.R.K1.20

3005

12

Biologija

Prazna Stranica

BIO IK-1 D-S014

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **135** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli rješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po stranicama ove ispitne knjižice, ali **odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore**.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada rješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 3 prazne.

Način popunjavanja lista za odgovore

Ispravno

A	X	B	☐	C	☐
---	---	---	--------------------------	---	--------------------------

Ispravak pogrešnoga unosa

A	☒	B	☐	C	X	C	<i>J</i>
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	---	---	----------

Prepisani točan odgovor

Neispravno

A	☐	B	X	c	O
---	--------------------------	---	---	---	---

Skraćeni potpis

Biologija

I. Zadaci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

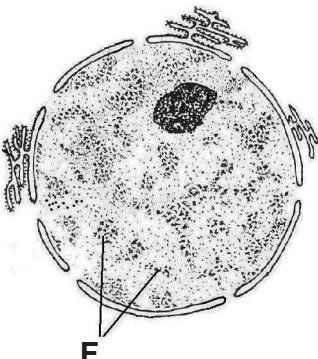
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

<p>1. Koju metodu istraživanja u biologiji upotrebljavaju znanstvenici za proučavanje građe virusa?</p> <p>A. stanično frakcioniranje B. kulturu stanica i tkiva C. svjetlosnu mikroskopiju D. elektronsku mikroskopiju</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>2. Ukupno povećanje svjetlosnoga mikroskopa je 600 puta. Povećanje okulara je 20 puta. Koliko iznosi povećanje objektiva svjetlosnoga mikroskopa?</p> <p>A. 0,3 puta B. 30 puta C. 300 puta D. 3 000 puta</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>3. Od čega su izgrađene molekule fosfolipida?</p> <p>A. od aminokiselina, fosfora i masnih kiselina B. od kolesterola, steroida i ugljikohidrata C. od glicerola, masnih kiselina i fosfata D. od vode, fosfora i glicerola</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>4. Koja vrsta lipida ne izgrađuje stanične membrane?</p> <p>A. kolesterol B. fosfolipidi C. glikolipidi D. aldosteron</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐

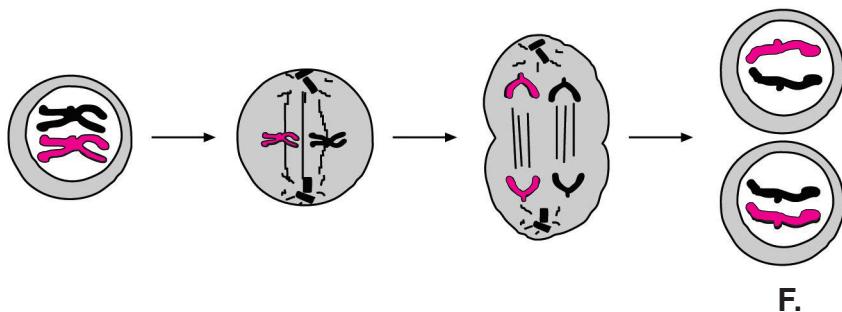

Biologija

<p>5. Jedan lanac molekule DNA sadrži 30 % adenina, 25 % citozina i 20 % timina. Kolika je zastupljenost citozina u komplementarnome lancu molekule DNA?</p> <p>A. 20 % B. 25 % C. 30 % D. 35 %</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>6. Što će se dogoditi s papućicom ako dospije u hipertoničnu otopinu?</p> <p>A. Voda će ubrzano ulaziti u stanicu papučice. B. Stežljivi mjehurić ubrzat će izbacivanje vode. C. Smanjit će se volumen papučici. D. Povećat će se volumen papučici.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>7. Slika prikazuje tvorbu eukariotske stanice. Koji je njezin dio označen slovom F.?</p> <p>F.</p> <p>A. ribosom B. kromatin C. kromosom D. nukleolus</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. U kojoj se fazi mitoze despiraliziraju kromosomi u niti kromatina i ponovno se oblikuje jezgrina ovojnica?</p> <p>A. u profazi B. u metafazi C. u anafazi D. u telofazi</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
BIO IK-1 D-S014	 01

Biologija

9. Slika prikazuje dio jedne mejotičke diobe. Koja je faza označena slovom F.?

- A. metafaza I
- B. metafaza II
- C. telofaza I
- D. telofaza II

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

10. Koja od navedenih tvrdnji opisuje viruse?

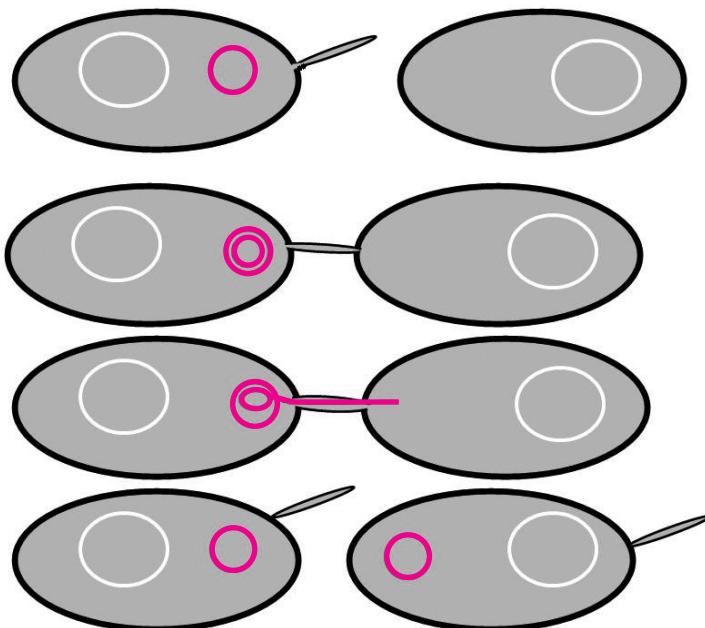
- A. Žive pojedinačno i u kolonijama.
- B. Dijele se dvojnom diobom.
- C. Pripadaju carstvu protista/protoktista.
- D. Umnožavaju se samo u živim stanicama.

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Biologija

11. Odaberite točan opis procesa konjugacije bakterija koji je prikazan na slici.

- A. prenošenje gena iz bakterije u bakteriju s pomoću virusa
- B. umnožavanje nukleoida replikacijom DNA
- C. ugradnja dijelova nukleoida u živu iz nežive bakterije
- D. prenošenje plazmida iz jedne bakterije u drugu

- A.
- B.
- C.
- D.

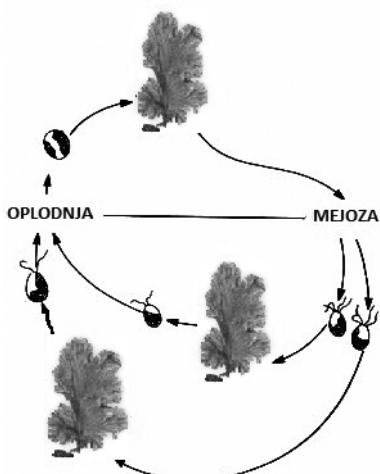
12. Koji je od navedenih organizama prokariotski?

- A. cijanobakterija
- B. papučica
- C. ameba
- D. euglena

- A.
- B.
- C.
- D.

Biologija

13. Odaberite pravilan slijed faza životnoga ciklusa morske salate između mejoze i oplodnje.

- A. mejoza – spore – gametofiti – mitoza – gamete – oplodnja
- B. mejoza – gamete – sporofit – mitoza – spore – oplodnja
- C. mejoza – spore – sporofit – mitoza – gamete – oplodnja
- D. mejoza – gamete – gametofiti – mitoza – spore – oplodnja

A.
B.
C.
D.

14. Kojoj skupini algi pripada jadranski bračić?

- A. zelenim algama
- B. smeđim algama
- C. crvenim algama
- D. algama kremenjašicama

A.
B.
C.
D.

15. Koja od navedenih vrsta biljaka ima nepravilno raspoređene zatvorene žile?

- A. tulipan
- B. maslačak
- C. grah
- D. kadulja

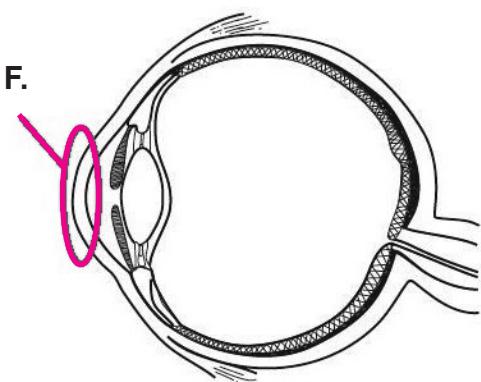
A.
B.
C.
D.

Biologija

<p>16. Koji od navedenih organizama ima vanjsku oplodnju?</p> <p>A. krokodil B. kos C. krastača D. krtica</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>17. Što od navedenoga sadrži krv osobe krvne grupe B Rh⁺?</p> <p>A. anti-B aglutinin i Rh aglutinin B. anti-B aglutinin i Rh aglutinogen C. aglutinogen B i Rh aglutinogen D. aglutinogen B i Rh aglutinin</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>18. Pacijentu, koji duže vrijeme učestalo obolijeva od niza oportunističkih infekcija, utvrđena je virusna bolest imunološkoga sustava. Koja je od navedenih bolesti najvjerojatnije uzrokovala opisane simptome?</p> <p>A. hepatitis B. alergija C. TBC D. AIDS</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>19. Koji dio zuba hrani Zub i osjetljiv je na podražaje?</p> <p>A. pulpa B. cement C. caklina D. dentin</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>20. Što je uzrok povećanja koncentracije ureje u mokraći u odnosu na filtrat u Bowmanovoj čahuri?</p> <p>A. pojačano izlučivanje ureje u silaznome kraku B. pojačano izlučivanje ureje u Henleovojoj petlji C. reapsorpcija vode u silaznome kraku D. reapsorpcija vode u glomerulu</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>BIO IK-1 D-S014</p>	 01

Biologija

<p>21. Koji je hormon po kemijskome sastavu steroid?</p> <p>A. oksitocin B. tiroksin C. inzulin D. estrogen</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>22. Koji dio muškoga spolnog sustava provodi spermije od sjemenika do mokraćne cijevi?</p> <p>A. prostata B. sjemenovod C. sjemeni kanalić D. sjemena vrećica</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Koja tvrdnja opisuje ulogu jajnika?</p> <p>A. U njima se događa oplodnja jajne stanice. B. Proizvode gonadotropne hormone. C. Utječu na fiziološke promjene u pubertetu. D. Stvaraju i izlučuju menstruacijsku krv.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Slika prikazuje građu oka. Koji je dio oka na slici označen slovom F.?</p> <p>A. rožnica B. šarenica C. mrežnica D. zjenica</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>BIO IK-1 D-S014</p>	 <p>01</p>

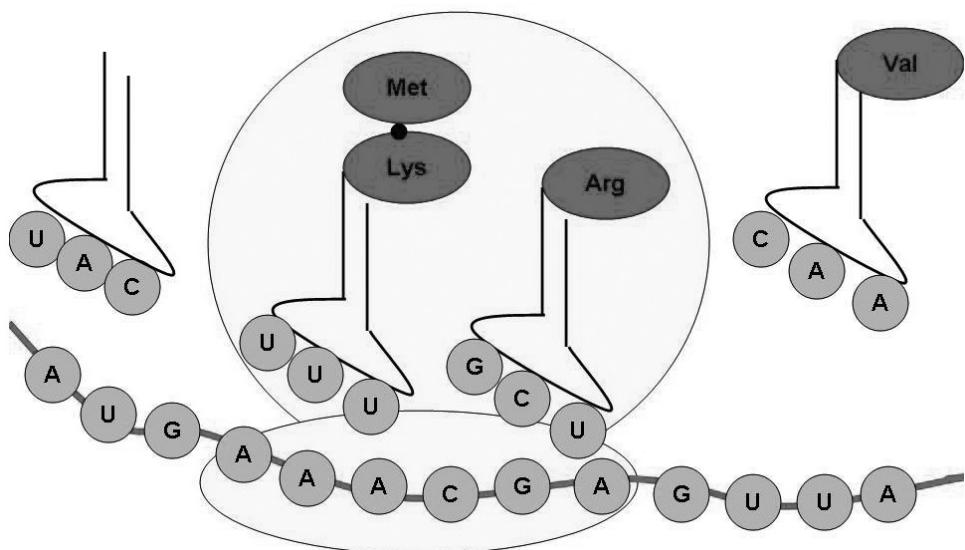
Biologija

25. U kojemu se dijelu živčanoga sustava čovjeka nalazi središte za disanje?

- A. u produženoj moždini
- B. u leđnoj moždini
- C. u velikome mozgu
- D. u malome mozgu

- A.
- B.
- C.
- D.

26. Slika prikazuje proces koji se događa tijekom sinteze proteina. U kojemu se dijelu eukariotske stanice događa prikazani proces?

- A. u jezgri
- B. u Golgijevu aparatu
- C. na ribosomima
- D. na glatkoj endoplazmatskoj mrežici

- A.
- B.
- C.
- D.

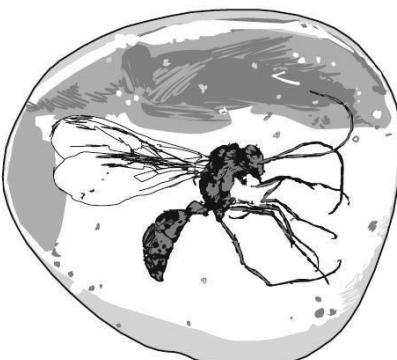
27. Dio jednoga lanca DNA sadrži sljedeći raspored baza: **-ATC GCA-**. Kako će izgledati prepisani kodoni?

- A. TAG CGT
- B. AUC GCA
- C. UTC GCU
- D. UAG CGU

- A.
- B.
- C.
- D.

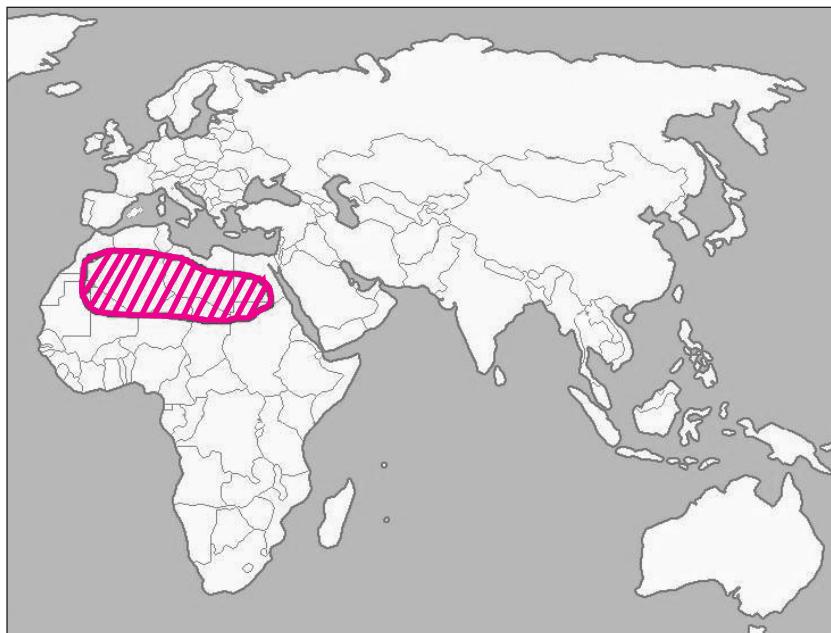

Biologija

<p>28. Koji je od navedenih poremećaja primjer monosomije?</p> <p>A. daltonizam B. hemofilija C. Turnerov sindrom D. Downov sindrom</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Koji par životinja predstavlja primjer konvergentne evolucije?</p> <p>A. dupin i morski pas B. žaba i daždevnjak C. srna i antilopa D. roda i galeb</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. U kojemu se geološkome razdoblju, prema suvremenoj teoriji evolucije, pojavio čovjek (<i>Homo sapiens</i>)?</p> <p>A. u arheozoiku B. u paleozoiku C. u mezozoiku D. u kenozoiku</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>31. Kojim je načinom nastanka fosila stvoren fosil kukca sačuvan u smoli jantara?</p> <p>A. pougljenjivanjem B. smrzavanjem C. okamenjivanjem D. konzerviranjem</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
BIO IK-1 D-S014	 01

Biologija

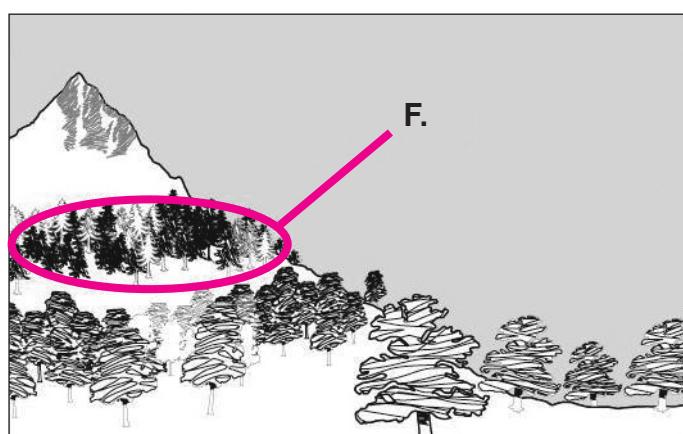
32. Koji biom prevladava na geografskome području koje je crvenom bojom označeno na karti?

- A. tajga
- B. tundra
- C. tropска kišna šuma
- D. pustinja i polupustinja

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

33. Koja je biljka karakteristična za područje koje je na slici označeno slovom F.?

- A. bukva
- B. jela
- C. hrast
- D. tisa

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Biologija

<p>34. Koji od navedenih kemijskih elemenata u svoj biogeokemijski ciklus kruženja uključuje proces amonifikacije?</p> <p>A. fosfor B. kisik C. dušik D. sumpor</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>35. Što je od navedenoga osobina moderne ekološke poljoprivrede?</p> <p>A. veliki poljoprivredni prinosi B. razvijeno navodnjavanje zemljišta C. korištenje mineralnih gnojiva D. održivo gospodarenje okolišem</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>36. Istraživanjem ovisnosti embrionalnoga razvoja pastrve o temperaturi vode utvrđeno je da je temperaturni minimum 0°C, optimum 18°C i maksimum 22°C. Kolika je temperaturna valencija?</p> <p>A. $0^{\circ}\text{C} - 22^{\circ}\text{C}$ B. 11°C C. $0^{\circ}\text{C} - 18^{\circ}\text{C}$ D. $18^{\circ}\text{C} - 22^{\circ}\text{C}$</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
BIO IK-1 D-S014	 01

Biologija

II. Zadatci povezivanja

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj označen brojem povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom. Dva sadržaja označena slovom **ne mogu** se povezati.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

37. Svaki životni proces povežite s njegovim krajnjim produktom.

1. disanje
2. vrenje
3. fotosinteza

- A. pirogrožđana kiselina, ATP
- B. voda, ugljikov(IV) oksid, ATP
- C. octena kiselina, ugljikov(IV) oksid, voda
- D. glukoza, kisik, voda
- E. etanol, ugljikov(IV) oksid, ATP

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

38. Svaku sistematsku kategoriju povežite s njezinim opisom.

1. rod
2. red
3. razred

- A. skupina organizama koja obuhvaća srodne vrste
- B. skupina organizama koja obuhvaća srodne rodove
- C. skupina organizama koja obuhvaća srodne razrede
- D. skupina organizama koja obuhvaća srodne porodice
- E. skupina organizama koja obuhvaća srodne redove

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

Biologija

39. Svaku skupinu heterotrofnih protista/protoktista povežite s njezinim predstavnikom.

1. korjenonošci
2. trepetljikaši
3. truskavci

- A. klamidomonas
- B. plazmodijum
- C. tripanosoma
- D. krednjak
- E. papučica

	A.	B.	C.	D.	E.
1.					
2.					
3.					

40. Svaku skupinu biljaka povežite s vrstom koja joj pripada.

1. mahovine
2. papratnjače
3. golosjemenjače

- A. ruža
- B. zdenčara
- C. pečurka
- D. ginko
- E. bujad

	A.	B.	C.	D.	E.
1.					
2.					
3.					

Biologija

41. Svaku zaštićenu vrstu povežite s razredom kojemu pripada.

1. gatalinka
2. vidra
3. poskok

- A. sisavci
- B. ribe
- C. ptice
- D. gmazovi
- E. vodozemci

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

42. Svaki biogeni element povežite s njegovom ulogom u ljudskome organizmu.

1. željezo
2. natrij
3. kalcij

- A. Sudjeluje u mehanizmu provođenja živčanih impulsa u neuronima.
- B. Kao sastojak hormona štitnjače utječe na metabolizam.
- C. Veže kisik u hemoglobinu.
- D. Izgrađuje kosti i zube.
- E. Kao sastojak fosfolipida sudjeluje u izgradnji biomemebrana.

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

Biologija

43. Svaku temeljnu snagu evolucije povežite s njezinim značenjem.

1. mutacija
2. prirodni odabir
3. genska snaga

- A. Prenosi naučene vještine na potomke.
- B. Osigurava modifikacije unutar populacije.
- C. Osigurava nasljednu varijabilnost.
- D. Posredno i izravno utječe na preživljavanje.
- E. U malim populacijama može „fiksirati” određeni gen.

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

44. Svaki nacionalni park povežite s njegovim opisom.

1. NP Mljet
2. NP Plitvička jezera
3. NP Risnjak

- A. staništa velikoga visinskog raspona na primorskoj strani Velebita
- B. osobito hidrogeografsko krško područje Like
- C. šume alepskoga bora i hrasta crnike koje rastu do mora
- D. velika skupina otoka i pripadajuće more izrazite bioraznolikosti
- E. najšumovitije krško područje u Gorskome kotaru

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

Biologija

Prazna Stranica

BIO IK-1 D-S014

99

Biologija

Prazna Stranica

BIO IK-1 D-S014

99